

**РОЗДІЛ III. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ НАД ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИМ
ЗАВДАННЯМ З КУРСУ «ПРАКТИКУМ З ГРУПОВОЇ ПСИХОКОРЕКЦІЇ»
(А.Л. Весельська)**

**6.1. ПРИКЛАД ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНЕ ЗАВДАННЯ З
КУРСУ «ПРАКТИКУМ З ГРУПОВОЇ ПСИХОКОРЕКЦІЇ»**

*Змодельуйте фрагмент заняття в психокорекційній групі, що включає використання однієї з **вправ**: на знайомство учасників, на визначення очікувань учасників від участі у групі, на вироблення правил групової взаємодії, на висловлення вражень про кожного учасника групи, на аналіз взаємин у групі, на вираження емоцій і ставлення до інших, на згуртування групи, на поглиблення процесу самопізнання, на розвиток емоційної близькості між членами групи і т.п.*

ХІД РОБОТИ НАД ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИМ ЗАВДАННЯМ

I. ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП

1.1. Пошук та аналіз літератури

Повна бібліографія джерела	Основні ідеї, тези, що стосуються проблеми
<i>Навчально-методична та довідкова література</i>	
Кузікова С.Б. Теорія і практика вікової психокорекції: Навч. посібник. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 384 с.	Вікові особливості використання психокорекційних вправ
Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2006. – 382 с.	Прикладні аспекти застосування активного соціально-психологічного навчання (АСПН)
<i>Фахова періодична література</i>	
Мерзлякова О.Л. Профілактика психологічної маніпуляції і контролю свідомості // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – №9. – №11, №12.	Приклади вправ, спрямованих на усвідомлення власних вчинків, групових ролей, розвиток асертивної поведінки і т.д.
Кірсанова С.В., Трубнікова І.А. Профілактика емоційних розладів у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – №10. – С.16-25.	Приклади вправ, спрямованих на розвиток емоційної сфери дітей дошкільного та молодшого шкільного віку
<i>Вузькоспеціалізована література</i>	
Игры – обучение, тренинг, досуг... / Под ред. В.В.Петрусинского // В четырех книгах. – М.: Новая школа, 1994. – 368 с.	Приклади вправ, що можна використовувати для «розігріву» групи, відпочинку, поповнення ресурсу
Стивенс Д. Сознание: исследуем,	Приклади вправ, спрямованих на

Повна бібліографія джерела	Основні ідеї, тези, що стосуються проблеми
експериментуємо, упражняємося. – М.: Изд-во Эксмо, 2002. – 320 с.	усвідомлення власного «Я»
Фопель К. Психологические группы: рабочие материалы для ведущего. – М.: Генезис, 2001. – 256 с.	Приклади вправ та рекомендацій для керівників психокорекційних груп
Фопель К. Сплоченность и толерантность в группе. Психологические игры и упражнения. – М.: Генезис, 2005. – 336 с.	Приклади вправ, спрямованих на формування стосунків у групі
<i>Internet-джерела</i>	
Розвиваючі ігри та вправи http://adalin.mospsy.ru	Приклади розвиваючих вправ та ігор

II. ЕТАП ПЛАНУВАННЯ

2.1. Складання розгорнутого плану виконання завдання.

Етап роботи	Методи та процедури	Необхідні ресурси
Дослідницько-пошуковий етап	<ul style="list-style-type: none"> - аналіз літератури - вибір вправи <p>Вправа «Яку рису взяв би у тебе і яку дав би навзаєм» (Яценко Т.С. Основи глибинної психокорекції: феноменологія, теорія і практика: Навч. посіб. – К.:Вища шк., 2006. – С.180</p>	Література з прикладами вправ, що можна використовувати в психокорекційній групі
Аналітичний етап	<ul style="list-style-type: none"> - аналіз відповідності змісту та мети вправи потребам групи - прогнозування очікуваних результатів <p>Мета вправи: розвивати самопізнання та взаємопізнання членами групи один одного</p> <p>Доцільність використання вправи: доцільно в ситуації потреби в поглибленні інтеграції, згуртованості членів групи</p> <p>Готовність групи до виконання вправи: учасники групи готові до</p>	Вміння аналізувати відповідність змісту вправи потребам групи, прогнозувати очікувані результати

Етап роботи	Методи та процедури	Необхідні ресурси
	<p>проведення вправи за умов:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розуміння основних понять, що використовуються у вправі (в даному випадку - <i>риси особистості</i>) - розвитку відповідного рівня рефлексії (вмінні <i>виявити певну рису</i>) - відповідного рівня інтеграції групи (<i>бажання взаємодіяти, обмінюватися рисами</i>) <p>Очікуваний результат від виконання вправи: усвідомлення членами групи того, як вони сприймаються один одним</p>	

III. ЕТАП ВИКОНАННЯ

3.1. Підготовка матеріалів, необхідних для виконання завдання.

Проведення вправи не потребує додаткових матеріалів

3.2. Опис процедури проведення.

Керівник психокорекційної групи дає інструкцію, після чого всі по черзі включаються в роботу.

Процедура проведення: кожен член групи говорить по черзі іншим: «У тебе я взяв би таку рису як...», «Із своїх якостей я віддав би тобі...».

3.3. Обговорення, психологічний аналіз вправи.

Після проведення вправи керівник групи пропонує обговорити результати виконання. Для обговорення пропонуються наступні питання:

- в яких рисах, запропонованих вам, ви відчуваєте потребу?
- які риси здаються вам зайвими?
- кому з членів групи було легко віддати свою якість?
- з ким ділитися було важче?
- що найбільше вразило?

IV. ЕТАП ГРУПОВОГО АНАЛІЗУ ПРОЦЕСУ

Після проведення вправи та обговорення проводиться аналіз процесу. У ході аналізу групою обговорюються наступні питання:

- як оцінює свою роботу керівник групи?
- як оцінюють роботу керівника учасники групи?
- чи вдалося керівникові чітко та правильно дати інструкцію до

виконання?

- чи слідкував керівник за ходом роботи? і т.п.

V. ЕТАП САМОАНАЛІЗУ, ГРУПОВОЇ РЕФЛЕКСІЇ ТА САМОРОЗВИТКУ (що саме вдалося зробити, чого досягти, від чого отримати професійне задоволення)

При виконанні професійно-орієнтованого завдання мені прийшлося переглянути багато літератури, щоб підібрати вправу для проведення в психокорекційній групі. Мені дуже сподобалась вправа, з якою ми працювали. Вона виявилась цікавою та корисною всій групі.

Програма саморозвитку

Складові навчально-професійних умінь та професійно важливі якості, які потрібно було розвинути	В чому полягали труднощі	План заходів для саморозвитку	Терміни	Критерії самоконтролю
Вміння визначати критерії готовності групи до виконання вправи	Спочатку не могла зрозуміти, що потрібно вміти та знати учасникам групи для виконання вправи	Підібрати 10 психокорекційних вправ різного спрямування та проаналізувати умови готовності групи до виконання вправи	березень – квітень 2012 року	Розуміння основних труднощів, що можуть виникнути під час виконання вправи. Вміння їх передбачати та долати
		Під час роботи в психокорекційній групі здійснювати аналіз готовності групи до виконання вправи	постійно	
Впевненість	Як тільки розпочалась робота і всі учасники групи звернули на мене увагу, я відчула, що почервоніла,	Проробити 10 тренувальних вправ, що передбачають оголошення інструкції наодинці вдома, уявляючи, що це	березень – квітень 2012 року	Відчуття впевненості, зацікавленості, насолоди від можливості побути в ролі керівника психокорекційної

	знітилась, відчула розгубленість	роблю в групі		групи
		Запланувати 3 публічних виступи (на семінарських заняттях в університеті, батьківських зборах, виховних годинах в школі)	Квітень – травень 2012 року	
Вміння бачити та контролювати всі процеси, що відбуваються в групі під час виконання справи	В основному зосереджувала увагу на тому учаснику групи, хто висловлював свою думку. Важко було у полі зору тримати інших та адекватно реагувати.	У процесі роботи в психокорекційній групі спостерігати за вмінням керівника групи контролювати всі групові процеси. Вести щоденник спостереження та аналізу поведінки керівника групи	Постійно	Розуміння процесів, що відбуваються в групі